

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 461/2012-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou F., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. B. F., PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 12032/2012, sp. zn. Rvp 12033/2012, sp. zn. Rvp 12034/2012, sp. zn. Rvp 12035/2012, sp. zn. Rvp 12036/2012 a sp. zn. Rvp 12037/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín a jeho rozhodnutiami sp. zn. 49 Er/925/2009 z 10. októbra 2011, sp. zn. 49 Er/2569/2007 zo 16. augusta 2011, sp. zn. 49 Er/2198/2009 z 18. júla 2011, sp. zn. 26 Er/512/2005 z 18. novembra 2011, sp. zn. 63 Er/13/2007 z 18. novembra 2011 a sp. zn. 23 Er/2520/2003 z 23. februára 2012 a postupom Krajského súdu v Trenčíne a jeho rozhodnutiami sp. zn. 17 CoE/497/2011 z 20. júna 2012, sp. zn. 4 CoE/521/2011 z 25. mája 2012, sp. zn. 4 CoE/515/2011 z 25. mája 2012, sp. zn. 17 CoE/54/2012 z 20. júna 2012, sp. zn. 17 CoE/25/2012 zo 6. júna 2012 a sp. zn. 11 CoE/51/2012 zo 6. júna 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 12032/2012, sp. zn. Rvp 12033/2012, sp. zn. Rvp 12034/2012, sp. zn. Rvp 12035/2012, sp. zn. Rvp 12036/2012 a sp. zn. Rvp 12037/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 461/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 30. augusta 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 12032/2012, sp. zn. Rvp 12033/2012, sp. zn. Rvp 12034/2012, sp. zn. Rvp 12035/2012, sp. zn. Rvp 12036/2012 a sp. zn. Rvp 12037/2012, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) a jeho rozhodnutiami sp. zn. 49 Er/925/2009 z 10. októbra 2011, sp. zn. 49 Er/2569/2007 zo 16. augusta 2011, sp. zn. 49 Er/2198/2009 z 18. júla 2011, sp. zn. 26 Er/512/2005 z 18. novembra 2011, sp. zn. 63 Er/13/2007 z 18. novembra 2011 a sp. zn. 23 Er/2520/2003 z 23. februára 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) a jeho rozhodnutiami sp. zn. 17 CoE/497/2011 z 20. júna 2012, sp. zn. 4 CoE/521/2011 z 25. mája 2012, sp. zn. 4 CoE/515/2011 z 25. mája 2012, sp. zn. 17 CoE/54/2012 z 20. júna 2012,

sp. zn. 17 CoE/25/2012 zo 6. júna 2012 a sp. zn. 11 CoE/51/2012 zo 6. júna 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere poskytla dlžníkom úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Keďže dlžníci nesplnili svoje záväzky riadne a včas, tak ako sa zaviazali, sťažovateľka v súlade s dohodami uzatvorenými medzi ňou a dlžníkmi prostredníctvom rozhodcovských rozsudkov Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného S., a. s., B., resp. prostredníctvom inštitútu notárskej zápisnice ako exekučných titulov podala súdnemu exekútorovi návrhy na vykonanie exekúcií. Na základe poverení udelených okresným súdom začal súdny exekútor nútený výkon rozhodnutí, t. j. exekúcie. V priebehu exekučných konaní okresný súd napadnutými uzneseniami exekúcie zastavil (vo veci vedenej pod sp. zn. 26 Er/512/2005 a sp. zn. 23 Er/2520/2003 vyhlásil exekúcie za neprípustné a zastavil ich, pozn.). Na základe odvolaní sťažovateľky krajský súd napadnutými rozhodnutiami vydané prvostupňové rozhodnutia ako vecne správne potvrdil.

Sťažovateľka v predostretej obširnej argumentácii atakovala právne závery v rozhodovacej činnosti okresného súdu aj krajského súdu, ktorým vytkla ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávnych ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetnú právnu vec sa vzťahujúcich, a zároveň poskytla ústavnému súdu na zváženie vlastnú interpretáciu právnych predpisov vzťahujúcich sa na jej právnu vec.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, zruší napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a veci im vráti na ďalšie konanie a prizná sťažovateľke finančné zadosťučinenie a úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 12032/2012, sp. zn. Rvp 12033/2012, sp. zn. Rvp 12034/2012, sp. zn. Rvp 12035/2012, sp. zn. Rvp 12036/2012 a sp. zn. Rvp 12037/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutými uzneseniami okresného súdu

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutia okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľka aj využila), a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako v iných obdobných sťažnostiach sťažovateľky doručených ústavnému súdu (napr. rozhodnutím sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012).

3. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a napadnutými uzneseniami krajského súdu

Zo sťažností vyplýva, že napadnutými rozhodnutiami (pozri I. časť odôvodnenia tohto rozhodnutia, pozn.) krajský súd potvrdil rozhodnutia okresného súdu o vyhlásení exekúcií za neprípustné a ich zastavení.

Ústavný súd po preskúmaní sťažností zistil, že argumenty (námietky) sťažovateľky týkajúce sa najmä právomocí všeobecných súdov, spôsobilosti exekučných titulov, posúdenia zmlúv o úvere, ich obsahu a náležitostí ako zmlúv „v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch“ a iné sú v podstate totožné s jej argumentmi, ktoré použila v stovkách sťažností, o ktorých už ústavný súd v minulosti rozhodol tak, že ich vo vzťahu k odvolacím súdom odmietol ako zjavne neopodstatnené (napr. sp. zn. III. ÚS 460/2011, sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473//2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 379/2011 zo 7. septembra 2011 a sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012), keď v odôvodnení týchto rozhodnutí (okrem iného) uviedol, že považuje za ústavne akceptovateľný právny názor odvolacích súdov, že nespôsobilý exekučný titul (notárska zápisnica, resp. rozhodcovský rozsudok) je dôvodom na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú, resp. na zastavenie exekučného konania, že tieto súdy aplikovali na vec sa

vzťahujúce všeobecne záväzné právne predpisy (zákony) podľa ich obsahu a rozhodli aj v zmysle ustálenej judikatúry formulovanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997), a teda že rozhodnutia odvolacích súdov nezasahujú neprípustným spôsobom do práv sťažovateľky, porušenie ktorých namietala. Keďže dôvody odmietnutia analogických sťažností sú sťažovateľke dobre známe, ústavný súd ich v danom prípade nepovažoval za potrebné duplicitne citovať a sťažnosti sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že je zarážajúce, že sťažovateľka, ktorá je právne zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nerešpektuje zákon o ústavnom súde, a napriek viacerým upozorneniam (napr. I. ÚS 283/2012, III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012 a iné) naďalej predkladá také sťažnosti, ktoré neobsahujú náležitosti ustanovené citovaným zákonom. V posudzovaných prípadoch síce sťažovateľka v petite sťažností označila rozhodnutia krajského súdu, ktorými malo dôjsť k porušeniu jej označených práv, a zároveň na úvodnej strane svojich sťažností uvádza ako prílohy „dokumenty podľa textu“, no napriek tomu ústavnému súdu (okrem splnomocnení) žiadne písomné podklady nedoručila. Keďže nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, sťažnosti sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2012